

SAKSFRAMLEGG

Tysnes kommune

NYTT TILSYNSANSVAR FOR KOMMUNEN - TILSYN MED STADLEG SAL AV TOBAKKSVARER FRÅ 1. JANUAR 2018

Sakshandsamar: Anders Teigen

Arkivsak : 17/670 -

Arkivkode: 000

[... &&& Set inn vedlegga og saksutgreiinga under &&& \(Ikkje slett denne lina\)](#)

Vedlegg:

SAKSUTGREIING:

Frå Helsedirektoratet har me motteke slikt skriv av 9. oktober 2017:

«Tilsyn med stedlig salg av tobakksvarer mv. fra 1.januar 2018

Kommunene skal fra 1.januar 2018 føre tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer mv. Tilsynsplikten og en ny registreringsordning for salg av tobakksvarer mv. ble vedtatt i Stortinget den 21.juni 2017, og bestemmelsene om ordningen er tatt inn i [tobakksskadeloven](#) kapittel 2.

Ordningen innebærer at kommunene skal føre tilsyn med registrerte salgssteder av tobakksvarer og tobakkssurrogater (f.eks. e-sigaretter) i kommunen. Det er særlig viktig at kommunene fører tilsyn med at slike varer ikke selges til mindreårige. Kommunen skal ikke føre tilsyn med nettsalg og grossister.

Det er fastsatt en forskrift som blant annet regulerer kravene knyttet til kommunenes tilsyn. [Forskrift om registrering og tilsyn](#) med salg av tobakksvarer mv. ble fastsatt av Helse- og omsorgsdepartementet 21.september 2017.

Alle virksomheter som selger tobakk skal registrere seg i Tobakkssalgsregisteret innen 31.desember 2017. Det er ikke tillatt å selge tobakksvarer mv. etter 1.januar 2018 uten registrering i Tobakkssalgsregisteret.

Det nye nasjonale Tobakksalgsregisteret er tilgjengelig på tbr.helsedirektoratet.no fra 1.november. Tobakksalgsregisteret vil fra 1.januar 2018 gi kommunene en oversikt over salgssteder som kan selge slike varer og hvor kommunen skal føre tilsyn.

Tobakksalgsregisteret er offentlig, som innebærer at enhver kan søke i registeret. Kommunen kan f.eks. søke på bestemte virksomheter eller alle salgssteder i sin kommune.

Tobakkssalgsregisteret er utviklet i samme løsning som nytt Bevillingsregister etter alkoholloven, blant annet fordi kommunen er bruker av begge registrene. Informasjon om kommunens bruk av ny løsning for Bevillingsregisteret kommer i løpet av året.

Utvidet tilsyn med røykeforbudet for e-sigaretter

Fra 1. juli 2017 inkluderte røykeforbudet i tobakksskadeloven (den såkalte «røykeloven») også bruk av e-sigaretter, både med og uten nikotin. Det vil si at det er forbudt å dampe alle steder hvor det er forbudt å røyke. Kommunens tilsynsansvar utvides tilsvarende.

Mer informasjon og veiledning

Helsedirektoratet vil fortløpende utarbeide og publisere veiledning om det nye regelverket på Helsedirektoratet sine [nettsider](#).

Ved spørsmål om regelverket for øvrig som ikke besvares på våre nettsider, ta kontakt med Helsedirektoratet på e-postadresse postmottak@helsedir.no.

For spørsmål knyttet til bruk av Tobakkssalgsregisteret, ta kontakt på registerets e-postadresse tbr@helsedirektoratet.no.»

Tobakksskadelova seier m.a. følgjande:

§ 7. Tilsyn med salgssteder

[Kommunen fører tilsyn med at registrerte salgssteder for tobakksvare og tobakkssurrogater til forbruker overholder bestemmelsene i §§ 4, 5, 9, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 og forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene. Salgsstedet plikter å gi kommunen tilgang til lokaler, herunder varelager, nødvendige opplysninger, vareprøver og annen relevant bistand.

Sysselemanden fører tilsyn etter første ledd på Svalbard. Sysselemanden kan delegere oppgaven til Longyearbyen lokalstyre.]¹

Departementet kan gi nærmere bestemmelser i forskrift om tilsyn og om utøvelsen av tilsynet, herunder om at tilsyn med enkelte typer salgssteder skal føres av Helsedirektoratet.

⁰ Tilføyd ved [lov 24 mai 2013 nr. 17](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 24 mai 2013 nr. 515](#) som endret ved [res 18 des 2015 nr. 1586](#)), som opphevet ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)), tilføyd på nytt ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017, med unntak for første og annet ledd som trer ikr. 1 jan 2018, iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)).

¹ Første og annet ledd ikr. 1 jan 2018.

§ 8. Pålegg om retting og tvangsmulkt

[Hvis kommunen finner at et salgssted har overtrådt bestemmelser i §§ 4, 5, 9, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 eller bestemmelser gitt i medhold av disse er overtrådt, kan den pålegge retting av forholdet. Det skal samtidig settes en frist for rettingen. Kommunen kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet har opphørt.

I tillegg til pålegg om retting, kan kommunen fastsette tvangsmulkt. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og den kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

Dersom kommunen ved avdekking av overtredelse av bestemmelser som nevnt i første ledd finner særlig grunn til å tro at det vil bli begått nye brudd som ikke kan stanses etter første og andre ledd, kan kommunen på forhånd fastsette at mulkt vil løpe fra det tidspunktet en ny overtredelse tar til. Slik tvangsmulkt kan fastsettes for inntil ett år.

Helsedirektoratet kan treffe vedtak etter første til tredje ledd i denne bestemmelsen overfor grossister ved overtredelse av bestemmelser som nevnt i § 35.

Sysselmannen kan treffe vedtak etter første til tredje ledd på Svalbard. Sysselmannen kan delegere til Longyearbyen lokalstyre å fatte vedtak etter denne bestemmelsen for Longyearbyen.]¹

Departementet kan gi forskrifter om fastsettelse, beregning og innkreving av tvangsmulkt.

Tilføyd ved [lov 24 mai 2013 nr. 17](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 24 mai 2013 nr. 515](#) som endret ved [res 18 des 2015 nr. 1586](#)), som opphevet ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)), tilføyd på nytt ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017, med unntak for første til femte ledd som trer ikr. 1 jan 2018, iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)).

⁰ 1 Første til femte ledd ikr. 1 jan 2018.

§ 9. Salgsforbud

[Hvis kommunen finner at et salgssted har overtrådt bestemmelser i §§ 4, 5, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 d og 42 eller bestemmelser gitt i medhold av disse, kan den treffe vedtak om forbud mot salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Helsedirektoratet kan treffe vedtak om forbud mot engrossalg av tobakksvarer og tobakkssurrogater ved overtredelse av bestemmelsene nevnt i § 35.

Sysselmannen kan treffe vedtak etter første ledd på Svalbard. Sysselmannen kan delegere til Longyearbyen lokalstyre å fatte vedtak etter denne bestemmelsen for Longyearbyen.]¹

Departementet kan i forskrift gi nærmere bestemmelser om salgsforbud, herunder om saksbehandlingen og om standardiserte reaksjoner for ulike typer overtredelser.

Tilføyd ved [lov 24 mai 2013 nr. 17](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 24 mai 2013 nr. 515](#) som endret ved [res 18 des 2015 nr. 1586](#)), som opphevet ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017 iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)), tilføyd på nytt ved [lov 21 juni 2017 nr. 89](#) (ikr. 1 juli 2017, med unntak for første til tredje ledd som trer ikr. 1 jan 2018, iflg. [res. 21 juni 2017 nr. 908](#)).

⁰ 1 Første til tredje ledd ikr. 1 jan 2018.

§ 10. Avgifter

[Kommunen kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder til dekning av sine kostnader med tilsynsoppgaver etter § 7 første ledd.

Sysselmannen, eventuelt Longyearbyen lokalstyre, kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder til dekning av sine kostnader med tilsynsoppgaver etter § 7 tredje ledd.

Helsedirektoratet kan kreve en årlig tilsynsavgift fra grossister til dekning av sine kostnader med tilsyn med grossister etter § 35. Helsedirektoratet kan videre kreve tilsynsavgift fra salgssteder de fører tilsyn med etter § 7 tredje ledd.

Helsedirektoratet kan i tillegg kreve en årlig registeravgift fra grossister for å dekke kostnadene knyttet til drift og forvaltning av register over salgssteder og grossister, jf. § 35 a.)¹

Departementet kan gi forskrift om satser for og innbetaling av avgiftene etter denne bestemmelsen.

Tilføyd ved lov 24 mai 2013 nr. 17 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 24 mai 2013 nr. 515 som endret ved res 18 des 2015 nr. 1586), som opphevet ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017 iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908), tilføyd på nytt ved lov 21 juni 2017 nr. 89 (ikr. 1 juli 2017, med unntak for første til fjerde ledd som trer ikr. 1 jan 2018, iflg. res. 21 juni 2017 nr. 908).

¹ Første til fjerde ledd ikr. 1 jan 2018.

Tobakkssalgforskrifta seier m.a. følgende:

Kapittel 5. Tilsyn

§ 16. Tilsynsmyndighet og tilsynsansvar

Kommunen har ansvar for tilsyn med registrerte salgssteder for salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker.

Longyearbyen lokalstyre har ansvar for tilsyn med registrerte salgssteder for salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker i Longyearbyen.

Helsedirektoratet har ansvar for tilsyn med avgiftsfritt salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker på flyplasser.

Helsedirektoratet har ansvar for tilsyn med salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker

1. på tog som er kollektive transportmidler
2. om bord i skip som er kollektive transportmidler, og om bord i cruiseskip på turer av flere dagers varighet.

Helsedirektoratet har ansvar for tilsyn med registrerte grossister av tobakksvarer og tobakkssurrogater.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 17. Opplæring av kontrollører

Tilsynsmyndigheten er ansvarlig for at de som skal foreta tilsyn ved salgsstedene (kontrollørene) får den nødvendige opplæring for å kunne ivareta sine oppgaver, herunder nødvendig opplæring i tobakkslovgivningen, kontrollmetoder og rapportskriving.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 18. Tema for tilsynet

Tilsynet skal særlig omfatte aldersgrensebestemmelsene i tobakkskadeloven § 17 og i denne forskrift § 3 og salgsstedets internkontroll.

Tilsynsmyndigheten skal sikre at tilsynet til enhver tid er rettet mot de forhold som synes hensiktsmessige etter en vurdering av de lokale forhold.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 19. Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet med salgssteder kan foregå åpent eller anonymt.

Etter utført tilsyn skal kontrolløren alltid presentere seg for stedets ansvarshavende og muntlig redegjøre for sitt inntrykk av stedet og vesentlige funn.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 20. Skriftlig rapport

Skriftlig rapport sendes snarest mulig – og innen en uke – til salgsstedet med adgang for salgsstedet til å uttale seg innen to uker.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 21. Tilsynsfrekvens

Det skal føres tilsyn med salgsstedene så ofte som behovet tilsier. Hvert sted skal kontrolleres minst én gang årlig. Kommunen skal årlig utføre minst to ganger så mange tilsyn som det er salgssteder i kommunen.

Trer i kraft 26 okt 2017.

§ 22. Retningslinjer for tilsyn

Innenfor rammen av denne forskriften kan tilsynsmyndigheten fastsette nærmere retningslinjer for utøvelsen av tilsynet med salgsstedene.

Trer i kraft 26 okt 2017.

Kapittel 6. Salgsforbud

§ 23. Salgsforbud

Ved vurderingen av om det skal ilegges salgsforbud, og for hvor lenge, kan det blant annet legges vekt på type overtredelse, overtredelsens grovhet, om virksomheten kan klandres for overtredelsen og hva som er gjort for å rette opp forholdet.

Trer i kraft 26 okt 2017.

Kapittel 7. Avgifter

§ 24. Tilsynsavgift for salgssteder

Tilsynsmyndigheten kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker på 4500 kroner.

Fra midlertidige salgssteder kan tilsynsmyndigheten kreve en årlig tilsynsavgift på 1200 kroner.

Trer i kraft 26 okt 2017.

Denne ordninga er frå staten si side føresett at skal vera sjølvfinansierande. Det vil sei at avgifta frå salsstader skal dekkja alle kommunen sine kostnader med ordninga.

Me har innan kontrollordninga etter alkoholova nytta Securitas AS som kontrollør, etter at me har henta inn prisar i marknaden.

Tilsvarande ser me for oss at me engasjerer kontrollørar i denne saka. Til å dekkja denne kostnaden og dei andre kostnadane med ordninga, så kan kommunen ileggja salsstadene ei avgift på inntil 4500 kroner pr år (midlertidige salsstader inntil 1200 kroner).

Dette er ei heilt ny forskrift, og me veit ikkje no pr oktober 2017 kva ordninga vil kosta. Me legg difor fram følgjande innstilling frå rådmannen:

... &&& Set inn saksutgreiinga over &&& (Ikkje slett denne lina)

INNSTILLING FRÅ RÅDMANNEN:

::: &&& Set inn innstillinga under &&& (Ikkje slett denne lina)

Rådmannen får fullmakt til å iverksetja kontrollordning etter forskrift om registrering og tilsyn med tobakksvarer kap 5, samt å ileggja og kreva inn avgift etter same forskrift kap. 7.

::: &&& Set inn innstillinga over &&& (Ikkje slett denne lina)